

SINIF GÖZLÜĞÜ

Aydinlik
16.8.93

Yıldırım KOÇ

Tansu Çiller'in işçi sınıfına katkısı

Tansu Çiller'in kamu kesimi toplu sözleşme görüşmeleri sırasındaki tavrını ve özellikle 10 Ağustos gecesi televizyonda yaptığı konuşmayı çeşitli açılardan değerlendirmek mümkündür. Ancak, Aydınlik okurları açısından ilginç olanı, sermayenin günümüzdeki politikasındaki ağırlık noktasının tespiti olmalıdır. Yoksa, Sayın Çiller'in tavrının ve söz konusu konuşmalarının sermaye cephesinin görüşleri olduğunu tekrar tekrar belirtmenin yararı yoktur.

Türkiye'de ücretli emek ile sermaye arasındaki çelişki giderek yaygınlaşıyor ve keskinleşiyor. Sendikalar için önemli olan, ücretli emek cephesini bütünleştirmek ve işçi sınıfı dışındaki emekçi sınıf ve tabakaları da arkasına alarak, bir emek cephesi yaratabilmektir.

Sermaye de sendikaların bu stratejisinin farkındadır. Sermayenin karşı stratejisi ise "böl ve yönet"ten de öte, emekçi sınıf ve tabakaları birbirine düşürmektir.

İşsiz, memuru, emekliyi, esnaf-sanatkârı ve küçük üretici köylüyü, sendikali işçilere karşı kısırtıcı bir politikanın özü, "iti ite kırıma" anlayışıdır.

Sayın Çiller'in de katkıda bulunduğu bu politika, 1991 toplu iş sözleşmelerinin başarıyla imzalanmasının ardından uygulanmaya başlandı. Sermayenin basın ve yayın organlarındaki sözcüleri bu konudaki görevlerini yerine getirdiler. Sermaye ve servet sahiplerinin sömürüsü ve zenginliği gözlenerek, sendikali işçilerin aldıkları ücretler iyice abartıldı.

Sermaye son iki yıldır, sendikali işçileri "mutlu azınlık" gibi göstermeye çalışan, yalana dayalı çok propaganda yaptı. Yalana dayalı propagandalar uzun vadede pek başarılı olamıyor. 1993 kamu kesimi toplu iş sözleşmeleri görüşmeleri sürerken, emekçi halkın desteğinden çoğumuz emin değildik. Ancak, toplu sözleşme sendikacılığının aşılması çabaları, hem işçi kitlesini beklenenin üstünde harekete geçirdi, hem de emekçi halk kitlelerinin büyük ölçüde desteğini sağladı.

Tansu Çiller, uluslararası sermayenin Türkiye'de dayattığı politikaları uygulamaya çalışırken, DYP içinde ve genel olarak kamuoyunda kendisini kabul ettirmek gibi kişisel bir sorunla da karşı karşıyadır.

Türkiye'de bugün Demir Lady olmak kolay değildir. İngiltere'de sendikalar, madenciler grevi yenilgisini yaşarken, soğuk savaş ve refah devleti döneminin rehabeti içindeydiler ve yeni muhafazakâr salkının kendileri açısından yarattığı sonuçları henüz kavrayamamışlardı. Thatcher da, yıllarını parti içi mücadelede geçirmiş, arkasında güçlü bir parti desteği olan bir politikacıydı. İngiltere ise her ne kadar bir bunalım yaşasa da, emperyalist bir ülkedir.

Sayın Çiller'in siyasal deneyimini ve partisi içindeki etkinliğini tartışacak değiliz. Ancak 1993'ün Türkiye işçi sınıfı ve sendikacılık hareketi, yeni koşullara uyum sağlama sürecindedir ve meşru kitle mücadelesi çizgisi açısından, İngiliz sendikalarının 1985 yılındaki durumundan çok daha ileri bir noktadadır.

Sayın Çiller, bir taraftan uluslararası tekelci sermayenin politikasını uygulamaya çalışırken, diğer taraftan kişisel bir gövde gösterisi yapma çabası içinde, sendikalarla ilişkilerini iyice sertleştirdi. Eğer 11 Ağustos günü bir anlaşma sağlanamamış olsaydı, sınırlı bir siyasal deneyimle ve partisi içinde zayıf bir destekle, üstesinden gelemeyeceği bir kitle hareketiyle karşı karşıya kalacaktı.

25 Ağustos'ta başlatılması planlanan grevlere kadar, çeşitli meşru kitle eylemleri gündeme gelebilirdi. İş çıkışlarında onbinlerce işçinin kentlerin meydanlarında "gezintiye çıkması" söz konusu olabilirdi.

Tüm il ve ilçelerde, onbinlerce işçi iş çıkışında DYP ve SHP genel merkezlerini ve il-ilçe örgütlerini ziyarette gidebilir ve her iki partinin de genel başkanlarını partiye şikâyet edebilirdi. Bu partilerin üyeleri ve delegeleri, partileri içinde sınıflarının çıkarlarını daha bilinçli olarak savunmaya başlayabilirdi.

Greş başlaması durumunda grevci işçilerin dağılmayarak, ülkenin dört bir yanından Ankara'ya yürümeleri tehdidi de, toplu sözleşmelerde temel konularda anlaşma sağlanmasında etkili oldu.

Sayın Çiller'in işçi sınıfına ve sendikalara karşı bu tavrı, geleneksel DP-AP-DYP çizgisinin dışındadır ve ANAP çizgisinin bir devamıdır. ANAP, Türkiye işçi sınıfını ve özellikle kamu kesimi işçilerini, hiçbir eğitimcinin eğitemeyeceği kadar iyi eğitti, sınıfın ekonomik plandaki kendiliğinden hareketinin gelişimine büyük katkılarda bulundu.

Sermayenin iki yıldır sürdürdüğü propaganda ve Sayın Çiller'in özellikle 10 Ağustos konuşması, emekçi halkı sendikali işçilere karşı kışkırtmadı. Buna karşılık, Sayın Çiller, Sayın Özal'ı anımsatan sermaye yanlısı bu açık ve net tavrıyla, Türkiye işçi sınıfı hareketinin siyasal alandaki bağımsız örgütlenmesinin gelişmesi doğrultusunda önemli katkılarda bulundu. Bu katkılarının devam edeceği umudundayız.